

9. (பெ.)

ఒక లిప్యర్థమైన ప్రశస్తమగు
పరిశ్రమముయొక్క కౌశలము,
విలువ ఇతరజీవులగు

గట్టి, చీడ కీటకములకు వ్యాపించి మామిడిమ గుచ్చి పట్లము విశేష వాడను గలిగించును. ఈ తెలుమాను జాలగుళ్ళుటలకు రాచిన గట్టి, చీడ, చిలము, బీజ మొదలగునవి నశించును. పని చేయును. మదరాసు అనుభూతాంజనం డిపోజీ బొంబాయి

వార్తాపత్రి

- దేశీయవార్తలు**
- గవనకయ్యగారు తేనాలయం ఓల్లముగూర్చి మహాత్మాగాంధీ తంతువార్త 10
  - సుబాషచంద్రబోసుగారిని లక్నోను మార్చి 7
  - దరని ఎంపీల్లో డెంబుల 7
  - జెబహద్ మురీసపల అగ్రతర ప్రభుత్వము వారు తొలగించుట 4
  - లక్నోలో మహాత్మాదీయలసభ సమావేశము 8
  - మహాత్మాజీ 23-వ తేదీన సనాతనప్రతినిధులతో ప్రసంగము 10
  - సమర్థత జెయిలులో నోక రాజకీయ కైదీ మరణించెను. 7
  - విదేశవార్తలు**
  - యెవ్రయుజములు షెర్మింనుపట్టి మార్చికలె నది బ్రిటిషువారి చేరు 4
  - జర్మనీ యితరదేశములలో సరిహద్దునుగల ముగ అత్యధికము లుండుకొనవచ్చునని అంగీకరించబడినది 4
  - కాండుటేబిలుసమావేశముగూర్చి 26 సమాచారము అందెను 7
  - స్థానికవార్తలు**
  - హరారామగారిపాదోడిగారి ఆంధ్ర 5

ఆంధ్రపత్రిక

1932 సం॥ దిశంబరునెల 12-వ తేదీ సోమవారము

ఇంకనుఆశయా?

కాండుటేబిలుసమావేశము విఫలమయినను, ఇంకను ఆశయము, ఓదార్పు వారు గలరు. డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతికలో ప్రకటించబడినవార్త యధార్థము గాదనియు, కాండుటేబిలు సమావేశము మొదట తలపెట్టిన విధమున జరిగిపోవుచున్నదనియు, లండను ప్రెస్సుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఆవిధమేదీ? కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు బాధ్యత లేకుండజేయుటయే, హోరుగారి సంకల్పమునడల, అది దివ్యముగ సాగుచున్నదని చెప్పవచ్చును. చర్చలగారి గూడ ప్రస్తుతస్థితి తృప్తిసంగమానదు. కన్యరైటింగులతో నిండిన బ్రిటిషు ప్రతినిధులు, కేంద్ర ప్రభుత్వ బాధ్యతను నామమాత్రము గావించుట కమితముగ తలచుటచున్నారు. వీరు తమవైఖరిని పూర్తిగా మార్చుకొనిన తప్ప, కాండుటేబిలుసమావేశము నిష్ఫలము గాకతీర దని, డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతిక గావించిన వ్యాఖ్యానమునందు అతిశయోక్తి గనిపించదు. బ్రిటిషు ప్రతినిధులు తమవైఖరిని మార్చుకొందరను నాశ గనిపించదు. ఇట్టి చిక్కల రాకుండనే, హోరుగారు మూడవ కాండుటేబిలుసమావేశము లేకుండ జేయవలయునని చాల తలచుటచున్నారు. కాని, మితవాద ప్రముఖుల ఆందోళనము వలన ఏదీయో యొక రీతిగ, కాండుటేబిలు సమావేశమును సమూహ్య తమ సంకల్పమును దీనిద్వారా నెరవేర్చుకొనవలెనని, హోరుగారు నొకరించిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులవారు యిట్టి పట్టుకుండ, వారికి ఆహ్వాన మందజుడలేదు. మితవాదులలో గూడ కొలదిమందికి మాత్రమే ఆహ్వాన మందజుడెను. మితవాద సంఘాధ్యక్షులగు చింతామణిగారికి గాని, ప్రముఖులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి గాని ఆహ్వాన మందజుడయ్యెను. జాతీయపక్షమువారికి ఆహ్వానము గావించబడలేదు.

మహాత్మాదీయలలో గూడ జాతీయ సభ్యులు నాశించిన మోకతాలిపక్షము వారు ఆహూతులు గారయిరి. మహాత్మాదీయలలో అంతఃసభ్యులు గాని, హిందూవులలో సభ్యులుగాని బాహ్యుగ బనికి రాదు. ఇట్టి సభ్యులు గలవై ప్రభుత్వ

లాహోరునిపట్టిరి. మహాత్మాదీయముఖ్యులును, దేశీయులనుగూడ కాండుటేబిలు సమావేశము నింపవలెనని. వీరు లండనులో నివసించుచున్న గూడ, వీరు వనలేమియు బడిరి. సంస్థానాధీశు లాహోరునిపట్టిరి గాని, వారు తమమంత్రులను మాత్రమే పంపిరి. వీరు సంస్థానాధీశులు తెలిసిన విధమున తెలుపగలరు గాని, స్వతంత్రముగ నెట్టి యభిప్రాయమును చెలుపజాలరు. ఈ కారణముచే తీవ్రసాంఘిక వాదులును, సంస్థాన ప్రతినిధులును గలసి, హోరుగారు తెచ్చినదాని కెల్లను వల్ల యనుచున్నారు. మితవాద ప్రముఖుల మితముగ కోర్కెలు గూడ నిరాకరింపబడుచున్నవి. దీనినిబట్టి డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతిక చెలిపినట్లు, కాండుటేబిలుసమావేశము విఫలమై, కేంద్ర ప్రభుత్వ బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టక, రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముతో సరిపెట్టునడల వింత గలుగదు. పైమనుగారు బ్రిటిషుమంత్రులకు నుండి, కాండుటేబిలు సమావేశ ప్రతినిధులలో నొకరయినపుడు, వీరినూచనలు ఫలింపకుండునా? ఇట్టి మస్తితి చేకూరు నని గ్రహించియే, బ్రిటిషు లేబరుపక్షము వారు కాండుటేబిలుసమావేశమునందు పాల్గొనక, నిర్ణయ బాధ్యతను తమ కన్యరైటింగులవారికి వదిలిపెట్టిరి. ఇటుల గావించుటలో వీరు కడుదూరదృష్టి జూపిరని, ఫలితములు తెలుపకయే తెలుపుచున్నది. రూటరువార్తలగూడ, కాండుటేబిలుసమావేశముగూర్చి ఆశకు పురి కొల్పజాలకున్నది.

మూడవవార్తల ఆలోచనలు, మొదట చేకూరిన ఆశలను, వచ్చుజేసెననియు, ముఖ్యసంస్థలగూర్చి విభేదములు చెలరేగ ననియు, ఇతరము మిగిలిన ఏడు రోజులలో అనుకూలమగు ఒడంబడిక గుడురునను నాశ అడుగంటె ననియు, రూటరువార్తల చెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వ బాధ్యతను గ్రహించగలరూటరు వార్తలబట్టి, ఆశ కెడము లేదని గనుపించును. అయినను, కొన్నిచోట్ల వెలువడిన తీవ్రమగు ఆశాభంగమున కాథారము లేదని మాత్రము, ఉపశాంతివచనమును రూటరు తెలిపినను, ధైర్యము తగ్గున కౌగవలయునని, హోరుగారు తగిడితమగ చెలిపియుండ, సప్రాప్రభుత్వము దీనిని రాష్ట్రీయుల కీయవలయునని కోరిరి. మిలిటరీఖర్చును తగ్గించ వీలు లేదనియు, పైన్యమన భారతీయ ప్రవేశపు వేగమును నిర్ణయించ వీలులేదనియు, హోరుగారు చెలుపగ, సప్రాప్రభుత్వము లివిషయమై పూర్తిగ వ్యతిరేకాభిప్రాయమును తెలిపిరి. ఆర్థికరక్షణలవిషయమున తీవ్రాభిప్రాయభేదములు గలవని తెలిసిన విషయమే. వీనినిగూర్చి విచారించుటకు, హోరుగారు యధ్యక్షత కైందగూడిన ఉపసంఘమువారి టేబుల నిర్ణయించెదరే, యూహించుట సులభపాద్యము. కాండుటేబిలు సమావేశము మరల రేపటి దినము గూడవచ్చునని లండను ప్రెస్సు ప్రతికయు, రూటరువార్తలను గూడ యూహించుచున్నది. కాని ఉపసంఘములు తమ విచారణను పూర్తిచేయని పీలుండదు. మొత్తముమీద కాండుటేబిలు సమావేశమునకు జయముగలుగునని యూహించుట కేమాత్రము అవకాశము గనుపించదు.

కాండుటేబిలుసమావేశమున కాహ్వానింపబడిన కొలదిమంది ప్రతినిధు లయినను, హోరుగారు తలచినంత విధేయులుగ నుండకపోవుటచే, మిగిలిన ప్రతినిధులు విధేయత జూపినను, చిక్కలునయించినవి. హోరుగారు తలచిన దానికన్న, కొన్ని విషయములపట్ల వీరు ఎక్కువ పట్టుదల సూపిరి. అందుచే

హోరుగారు తమసంకల్పము పూర్తిగ నెరవేరదేమో నని భీతి జూపుచుండుట వింత గాదు. కాండుటేబిలుసమావేశము రహస్యముగ జరిగినను, వాదప్రతివాదములు కొంత వరకు బయల్పడుచునే యున్నవి. కన్యరైటింగులయిచ్చ పూర్తిగ నెరవేరనూచనలు గనుపించ వచ్చెను. ఈ కారణముచే, కాండుటేబిలుసమావేశమును వెంటనే ముగించివైచి, తమయిచ్చను నెరవేర్చుకొనుటయే, హోరుగారికి సులభ మగును. తుద కటులే జరుగునని తలంపవచ్చును. ఈ వరమందిన లండను ప్రెస్సుపత్రిక, కాండుటేబిలుసమావేశము గూర్చి ప్రధాన వ్యాసమును ప్రాయము, యూహనావేశము నిర్వహించవలసిన కార్యము సులభపాద్యము గాదని, తెలిపెను. ఈ సమావేశము నెదుర్కొనిన కొన్ని చిక్కల సీపత్రిక వివరించుచు, లేబరుపక్షమువారి సభలో పాల్గొన నిరాకరించుట శోచనీయ మని, చాటుచున్నది. ఇటుల పాల్గొనకుండుటలో లేబరుపక్షమువారు వివేకము జూపిరని, ప్రస్తుతసందర్భములు స్పష్టపరచుచున్నవి. కన్యరైటింగుల పై దవాళయములకు పూర్తిగ ప్రతికూలురను వాదమును నిరసించుచు, యూపక్షమే పూర్తిగ జాతీయపక్ష మని, ప్రెస్సుపత్రిక చాటుచున్నది. కన్యరైటింగుల పూర్వమంత వెనుకంజైచుట లేదని, యూపత్రిక చెలుపుచున్నది. నిజమే. పూర్వముకన్నను, కన్యరైటింగుల శబ్దజాలము ఎక్కువ పామ్యము గ కనుపించుచున్నను, పర్యవసానము అపవదను యిప్పుడు గూడ ఒక్కటిగ నున్నది. జాగ్రూతతై అలంబించబడు ఏర్పాటులను ప్రాతికూల్య మని భావించవీలు లేదని, ప్రెస్సుపత్రిక మందలించుచున్నను, రక్షణలేరుతో స్వరచాలనముపట్ల ప్రబల ప్రాతికూల్యము జూపబడుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. పార్లమెంటువారి సద్యానమును శంకింపవలదని, ఈ ప్రతిక చెలుపుచున్నది. కాని, భారతీయులకు పార్లమెంటుసభపై విశ్వాసము తొలగి చాలకాల మయినది. ఈ సభవారి వైఖరి, తీరని యసంతృప్తి గలిగించుచున్నది. అబ్బరగ్రుచ్చత్రిక యొనగిన అభయముగూడ విశ్వపార్లమెంటు గా నేరదు. కాండుటేబిలుసమావేశము విఫలమగుచో, హిందూదేశమునందన్ని పక్షముల వారును, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి, స్వతంత్రత నాధారపడుట శ్రద్ధాకొందురు. ఇందువలన, ప్రజల కెక్కుడూ లాభము గలుగు ననుటకు సందియములేదు.

గురువయ్యారూ
దేవాలయము:
అవర్ణల ప్రవేశము

గురువయ్యారూ దేవాలయమునందు గత ఏకాదశినాడు అవర్ణలకు ప్రవేశమియ్యబడెను. అన్ని రోజులలో గూడ వారి కట్టి ప్రవేశము నీయవలయునని, అవర్ణ లాశించుచున్నారు. ఏకాదశినాడు వీరికి ప్రవేశమిచ్చినపుడు, ఇతరదినములలో ఏల నిబంధనలకు ఆచారదాన్యము దప్ప వేరు కారణము గనుపించదు. మేలుకోట దేవాలయములో గూడ అవర్ణలకు కొన్ని దినములు ప్రవేశ మియ్యబడుచున్నది. ఇతరదినములలో మాత్రము నిషేధించబడుచున్నది. అవర్ణలకు దేవాలయ ప్రవేశమాత్రము ఇదివరకే అంగీకరింపబడినది. దీనిని అన్ని దినములకును విస్తరింపజేసి, హిందువు లెల్లరతోపాలు వారికి వైవాహికానాది సౌకర్యముల నొనగిచ్చి, ఇప్పుడు కోరబడుచున్న

ది. కొన్ని దినములలో దేవాలయములలోనికి అవర్ణలను గెచ్చుటకు అవకాశ మిచ్చిన శాస్త్రములు, ఇతరదినములలోగూడ రానిచ్చుటకు అడ్డుపెట్టినవి యూహించవీలు గనిపించదు. అన్యత్యత పనికిరాదని వాదించెడి పండితులకును, అవి యుండితీరవలయునని వాదించెడి పండితులకును మధ్య 23 వ తేదీన గాంధీ మహాత్ముని సమక్షమున సమావేశము గూడి అందు అన్యత్యత దేవాలయ ప్రవేశముగూర్చి చర్చ జరుగునట్లు, ఏర్పాటు చేయబడెను. నాగపూరు సంస్కృత విద్యాసంఘము కే. యమ్. దత్తారావు, మహాత్ముని కోర్కెపై 23 వ తేదీకి పూనాకువచ్చుచున్నాడు. అన్ని ప్రాంతములనుండి అన్యత్యత బనికిరాదను పండితు లీ సమావేశమునకు వెడలి, అన్యత్యత నివారణ పత్యతనుగూర్చి తదితర పండితవర్ణము నంద విశ్వాసము గలిగించుట శ్రేయస్కర మగును. శాస్త్రములముఖ్యభావమును గుర్తించుచో, జన్మ సమనరించి అన్యత్యతను శాస్త్రములు నిత్యముగ విధించెనని తలంచుట కేమాత్రము వీలు గనుపించదు. కొన్ని సమయములలో అన్యత్యత విధింపబడినను, అది తాత్కాలికమే గాని నిత్యము గాదు. పాప కారణముచేతనే పూర్వ మే న్నడో అన్యత్యత సంభవించె ననునెడల, అట్టి పాపము కొన్ని తరములకు పిమ్మట నయినను తొలగినదని చెప్పవీలులేదు. ఇంతియగాక, ప్రస్తుతపంచములును, పూర్వపంచములును ఒక్కరే యనుట కాధారము గనుపించదు. పంచములు సమయమునందు మారెదలెనునని చెలిపెడి వాక్యములు పెక్కులు గలవు. శాస్త్రములకు విశాలాధ్యమున ప్రతిపాదించక, అతరులను పట్టుకొని నేలకాడుట, శాస్త్రములకును హిందూమతమునకును గూడ కళంక ముపాదించుట యగును. హిందూధర్మమును ఆచరణలో పెట్టి, మానవకోటి దృష్టి నాకర్షించ జేయుచున్న గాంధీ మహాత్మునకు శాస్త్రభావము తెలియదనుటకన్న విరుద్ధము వేరుండదు. ఇంతియగాక అన్యత్యతానివారణము ప్రస్తుతసమయమున, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థికసమస్యలను ముఖ్యవ్యక్తికమని, ఎల్ల రంగీకరించుచున్నారు. ఇట్టి అవసరమగు మార్పును గావించుకొనుటకు హిందూసంఘమునకు అర్హత లేదా? గురువయ్యారూ దేవాలయమునకు వెడలెడి బహుళసంఖ్యాకులగు నవర్ణలయభిప్రాయ మేదయో కనుగొనుటకు, ఈ సమయమున పొన్నాసీతాలూకాలో సంతక కృషి జరుగుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించ నక్కరలేదని, పూర్వపంచరాయణప్రముఖులు సందేశముల సంపుట జూడ, వీరికి ప్రజాభిప్రాయమై విశ్వాసము లేదని, గ్రహించవలసినవచ్చును. కాని రాజగోపాలాచార్యులుగారు చెలిపినట్లు, నవర్ణలలో సధికసంఖ్యాకులు దేవాలయ ప్రవేశమున కనుకూలించుచో, దేవాలయము అవర్ణలకు ప్రవేశమియ్యవచ్చును. శాసన సంబంధమగు అడ్డు నిలిచియున్నచో, దానిని తొలగించుటకు కృషి జరుగును. అంతరకును, గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాసము గావించకుండ వేదీయుండునని రాజగోపాలాచార్యులుగారు చెలిపిరి. మహాత్ముని ఉపవాసఫలముగ అన్యత్యతకు పాదు గడవినది. రెండవ ప్రాయోపవేశముతో బనిలేకుండనే, అన్యత్యత మొదలంటు అంతరించునని, విశ్వసించవీలుగలదు. ఏది ఎట్టులయినను అన్యత్యత అవకాశములలో అంతరింపకమానదు. పీఠాధికారులు, తమకుగల యవకాశముల నీనయమున పూర్తిగ

ను వ యోగించి, హిందూమత ప్రాశస్త్యమును వెల్లడించి, హిందూసంఘసౌభావమును చేకూర్చుటకు మారుగ, కేవల పూర్వపంచములనే అంగీకరించునని సమనరింపవలయునని గోరుట, వారి స్థానమునకు గౌరవము గలిగించజాలదు. అయినను వీరికొరకు కాలప్రవాహము ఆగదు. కాలముననుసరించి, మార్పుల గలిగించుకొనుటచేతనే, హిందూసంఘ మితకాశమునుండియు జీవించగలిగినది. హిందూసంఘము కొంత కాలమునుండి జడరూపము దాల్చి నిర్జీవముగ నుండుటచే, హిందూసంఘమునందలి జలుపును అన్యసంఘములలోకి వెళ్ళిపోవలయునని తొలగించవలెనని, అన్యత్యతను తొలగించి, హరిజనులకు హిందూసంఘములో అర్హ స్థాన మిచ్చుట కనిసధర్మమగును.

సైనికకళాశాల ప్రారంభము
హైదరాబాద్ సైనికకళాశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగియుండుట అనుకూలవిషయమయినను, ప్రారంభోత్సవానము గావించిన సైన్యాధిపతి ప్రసంగము ఎట్టి యాశను పురికొల్పజాలదు. ఈ కళాశాల, సైన్యమునందు భారతీయ ప్రవేశమునకు విశేషముగ తోడ్పడునా? ఆవిషయమై యుత్సాహము గలుగకున్నది. భారతీయోద్యోగులను తయారుజేయుట, ఆవిషయమై ఏర్పడువిధానముపై ఆధారపడియుండును. అట్టి స్పష్టవిధానము నేర్పరచుటకు, సైన్యాధిపతి గాని, ఇండియామంత్రిగాని అంగీకరింప వీలులేదనిరి. సంతకరమున కెందరు సైనికోద్యోగులు గావలెనో తెలియనిది, సైనికకళాశాల వీరి నెటుల తయారుజేయగలరు? సంఖ్యా నిర్ణయము జరుగగూడదనుచో, సైనికకళాశాల వలన ఎంచదగిన ప్రయోజన ముండదు. సంతకరమున కెందరు తయారుజేయవలయును, సైన్యమునందు భారతీయోద్యోగులను పూర్తిగా ప్రవేశపెట్టుట కెంత కాలము పట్టును? ఆ విషయమై నిర్ణీత విధానము ఏర్పడనియెడల, ప్రయోజనముండదు. భారతీయ సైన్యము లేనిది, స్వరాజ్యము చేకూర నను విషయమై సైన్యాధిపతి కట్టిపెట్ట దేహములేదు. కాని, ప్రస్తుతసమయమున, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థికసమస్యలను ముఖ్యవ్యక్తికమని, ఎల్ల రంగీకరించుచున్నారు. ఇట్టి అవసరమగు మార్పును గావించుకొనుటకు హిందూసంఘమునకు అర్హత లేదా? గురువయ్యారూ దేవాలయమునకు వెడలెడి బహుళసంఖ్యాకులగు నవర్ణలయభిప్రాయ మేదయో కనుగొనుటకు, ఈ సమయమున పొన్నాసీతాలూకాలో సంతక కృషి జరుగుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించ నక్కరలేదని, పూర్వపంచరాయణప్రముఖులు సందేశముల సంపుట జూడ, వీరికి ప్రజాభిప్రాయమై విశ్వాసము లేదని, గ్రహించవలసినవచ్చును. కాని రాజగోపాలాచార్యులుగారు చెలిపినట్లు, నవర్ణలలో సధికసంఖ్యాకులు దేవాలయ ప్రవేశమున కనుకూలించుచో, దేవాలయము అవర్ణలకు ప్రవేశమియ్యవచ్చును. శాసన సంబంధమగు అడ్డు నిలిచియున్నచో, దానిని తొలగించుటకు కృషి జరుగును. అంతరకును, గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాసము గావించకుండ వేదీయుండునని రాజగోపాలాచార్యులుగారు చెలిపిరి. మహాత్ముని ఉపవాసఫలముగ అన్యత్యతకు పాదు గడవినది. రెండవ ప్రాయోపవేశముతో బనిలేకుండనే, అన్యత్యత మొదలంటు అంతరించునని, విశ్వసించవీలుగలదు. ఏది ఎట్టులయినను అన్యత్యత అవకాశములలో అంతరింపకమానదు. పీఠాధికారులు, తమకుగల యవకాశముల నీనయమున పూర్తిగ

మగుచున్నది భారతీయోద్యోగులనియూ మకవేగము గూర్చి తగినవిధానము నేర్పరచనియెడల, సైనికకళాశాలవలన విశేషోపయోగ ముండునని తోచదు. త్వరితగమనము పనికిరాదని, సైన్యాధిపతి మందలించెను. దీనియర్థ మేమి? స్వరాజ్యంపాదనకుగూడ మందగమనమే లాభకరమని, తలంపవచ్చును. ఇట్టియభిప్రాయముతో భారతీయు లేకేభవించజాలరు.

లక్నో సమావేశము
లక్నోలో ప్రారంభ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, నవో జాతీయ ఆలీఖానుగారు, అలహాబాదు సమావేశములో గలిగిన సభ్యులను కొనియాడి, సాంఘికవిభేదములను వివిధసంఘముల వారును సద్గుణిగలరని, ప్రపంచమునకు రుజువయ్యెనని చెలిపిరి. భారతదేశ పురిభిషిద్ధికి మహాత్మాదీయలు అడ్డుపడుచున్నారను ప్రతితి సత్యదూరమని తెలిపి, దేశభక్తివిషయమున మహాత్మాదీయ లితరులకు తీసిపోరని, చాటిరి. అలహాబాదు సభ్యులూచనల నాలోచించుట కి సమావేశము గూడినది. వీనిని లక్నో సమావేశము దీనియనమావేశము బలపరచి, ఢిల్లీ మహాత్మాదీయల ఆందోళనము నిస్సారమని, ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయు గాక యని కోరెదము. దేశక్షేమమును మంటగలిపి, స్వార్థమును పెంపుజేయదలచి కొనిన కొందరు మహాత్మాదీయ ప్రముఖుల వైఖరిని, అధ్యక్షులు నిరసించిరి. లక్నో సమావేశము సభ్యులూచనల నామోదించుచో, త్వరిత స్వరూప సమావేశము గూడి అన్ని సంఘములమధ్య ఫలప్రదమగు ఒడంబడికను గుడుర్చుకొనవీలుగను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు ఛాదరీ కలికుక్ డిస్సానుగారు ముచ్చటించుచు, మహాత్మాదీయసంఘము అంతస్సభ్యులనుగోరుచున్నదనియు, దేశక్షేమమును విడనాడదలచువారు మాత్రమే అలహాబాదు నిర్ణయములను నిరాకరించుచున్నారనియు, ప్రత్యేకనియోజనవర్ణములు తమ సంఘమునకు పూర్తిగా హానికరములనియు, ఖండితముగ ఛాటిరి. హిందూదేశమున జరుగుచున్న సభ్యులయత్నములను చులకనజేసి, సామర్థాతిరహితముగ ప్రవర్తించవలదని, పోలకుగాడ లండను ప్రెస్సుపత్రికలో బ్రిటిషువారిని హెచ్చరించిరి. కాని, కన్యరైటింగు ప్రతికలు, కన్యరైటింగు ప్రముఖులు, హిందూదేశమునందు అంతస్సభ్యులవర్ణమునకై జరిగిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని నిరసించుట జూచిన, విభజించి పాలించువధి తయే వీరికి రుచించునని, విదిత మగుచున్నది. దూర మాలోచించిన, అలహాబాదునందే స్వరాజ్యబీజములు మొలకెత్తెననియు, అవి త్వరిత పుష్పించుననియు, లండనులో స్వరాజ్యబీజములు నాలబడుననుట వ్యర్థపుటాహాయనియు, విదితమగుచున్నది.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయ
స్వదేశీవర్ధకము
హిందూ విశ్వవిద్యాలయ స్వదేశీ ప్రదర్శనము, చింతామణిగారిచే తెరువబడెను. విద్యార్థులు స్వదేశీ ప్రదర్శనము చేపట్టుచో, దేశమున కెంతయో మేలు నలవగలదు. చింతామణిగారు చెలిపినట్లు, ఇంగ్లండునందు బ్రిటిషువస్తువులేనే కొనుడను ప్రచారము పూర్తిగాగుచున్నది. వీరికి ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహ మొనరుచున్నారు. ఇంకిళ్ళు ప్రభువుగా రిజీవల బొంబాయిలో ముచ్చటించుచు, బ్రిటిషువారికి విదేశవాళలలో ప్రయాణము జేయవలసినవచ్చుట మిగుల అవమానకరముగ నున్నదని, నుడివిరి. దీనినిబట్టి, బ్రిటిషువస్తువులపై బ్రిటిషువారి కెంత యభిమానముగలదో తెలియగలదు. కాని, భారతీయులు

ಮೈತುಲು ಗಿಲರು. (ಸೈ.ಪೆ.)

అచ్చకొండవనము దిబ్బ, మద్రాసు.

“స్వదేశే మతసంబంధమైన విధిక్రమముగా ఎల్ల
రును ఆచరింపవలెను” అని మహాత్మాగారు
చెప్పిరి (అ. కె.)

